

Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan ohjeet vuodelle 2023

Tavoite

Sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa sijoitetuille varoille valtuuston määrittämän pitkän aikavälin kokonaistuotto. Pitkällä aikavälillä tarkoitetaan yli viiden vuoden aikaväliä. Sijoittamiselle ei aseteta ajallisia tavoitteita tai määräaikaa. Kaupungin varallisuudenhoito ja sijoitustoiminta on pitkäjänteistä, maltillista ja vastuullista.

Toimivalta

Kaupunginvaltuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista.

Kaupunginhallitus antaa yksityiskohtaisemmat sijoitustoiminnan ohjeet ja päättää toimivallasta, sekä vastaa sijoitustoiminnan riskien valvonnasta.

Varallisuudenhoidon ja sijoitustoiminnan asioiden valmistelusta vastaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginjohtaja toimeenpanee kaupunginhallituksen päätökset, kuten varainhoidon ulkoistuksen, vastaa sijoitustoiminnan raportoinnista kaupunginhallitukselle, sekä tekee mahdollisia allokaation vaihteluvälin sisällä olevia sijoituspäätöksiä.

Keskeisten toimivallan ja tehtävien jakautumista on kuvattu taulukossa 1.

Kaupunginvaltuusto	Kaupunginhallitus	Kaupunginjohtaja
Päätää varallisuudenhoidon ja sijoitustoiminnan perusteet	Päätää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan tarkemmista ohjeista	Toimeenpanee hallituksen sijoitustoimintaa koskevat päätökset
	Päätää varainhoidon ulkoistamisesta	Raportoi kaupunginhallitukselle sijoitustoiminnan kehityksestä
	Päätää sijoitusohjeesta poikkeavista yksittäisistä sijoituspäätöksistä	Vastaa sijoitustoimintaa koskevasta valmistelusta
	Vastaa sijoitustoiminnan riskien valvonnasta	Vastaa varainhoidon sopimisesta

Taulukko 1 (kuvaileva, toimivalta päätetään varsinaisesti hallintosäännössä)

Allokaatiota koskevat tarkemmat ohjeet

Varallisuudenhoidon ja sijoitustoiminnan perusteita omaisuuslajiallokaatio ja omaisuuslajien sisäinen hajautus on toteutetaan seuraavalla tavalla:

Omaisuuslaji	2023 Neutraalipaino	Vaihteluväli
Korkosijoitukset	50%	40-100%

Joka jakautuu seuraavasti:

Rahamarkkinasijoitukset (alle 1v)

- Tilit 0%
- Talletukset 0%
- Rahamarkkinasijoitukset 5%

Joukkolainat (yli 1v)

- Valtionlainat 30%
- Yrityslainat, korkea luottoluokitus (investment grade) 44%
- Yrityslainat, matala luottoluokitus (high yield) 13%
- Kehittyvien markkinoiden JVK 8%

Osakesijoitukset **40%** **0-60%**

Joka jakautuu seuraavasti:

Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska	17%
Eurooppa	26%
Yhdysvallat	38%
Japani	7%
Kehittyvät markkinat	12%

Muut sijoitukset

(Pääomasijoitukset, hyödykerahastot, muut vaihtoehtoiset sijoitukset)

10% **0-15%**

Kaupungin varoja ei saa sijoittaa suoraan vipurahastoihin tai muihin riskirahastoihin (hedge rahastot). Hedge -rahastoihin saa sijoittaa vain välillisesti, eli rahaston rahastoihin, joissa on myös muita vaihtoehtoisin omaisuusluokkiin kuuluvia rahastosijoituksia

Korkeamman riskin yrityslainarahastoissa (High Yield, Alle BBB-) paino sijoitussalkussa saa olla maksimissaan 25% korkosijoituksista ja kehittyvien markkinoiden lainarahastoissa saa olla maksimissaan 15 % korkosijoituksista. Yhteensä kehittyvien markkinoiden lainoissa ja korkeamman riskin yrityslainoissa (High Yield), voi olla 30% korkosijoituksista.

Vaihtoehtoisten sijoitusten tulee olla luonteeltaan ymmärrettäviä ja läpinäkyviä eikä niiden avulla saada ottaa tarpeettoman suurta riskiä. Vaihtoehtoisilla sijoituksilla tavoitellaan erityisesti sijoitussalkkua hajauttavia ominaisuuksia sekä vakaata tuottoa ja vähäistä riippuvuutta perinteisiin sijoituskohteisiin. Sijoituksien kassavirta on oltava ennustettavaa ja ymmärrettävää, esimerkiksi korkojen tai vuokratuottojen muodossa.

Allokaation sisäinen omaisuuslajipainotus on suuntaa antava ja kuvaa Rovaniemen kaupungin näkemystä ja painotuksia eri sijoituskohteiden suhteen.

Vastuullisuutta koskevat tarkemmat ohjeet

Rovaniemen kaupunki käyttää vastuullisen sijoittamisen täsmentämiseen erilaisia keinoja. Keskeisimmät keinot ovat ESG-asioiden integroiminen osaksi sijoitustoimintaa, tietyllä perusteella tapahtuva poissulkeminen ja toimialansa parhaiden toimijoiden suosiminen. Mahdollisuuksien mukaan käytetään myös aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen keinoja. Kaupungin tulee välttää sellaisia yksittäisiä yrityksiä, liikkeellelaskijoita tai maita, jotka eivät kunnioita YK:n ja ILO:n määrittelemiä ihmis- ja perusoikeuksia tai jotka toimivat vastuuttomasti ympäristöä vahingoittavalla tavalla.

Seuraavat sijoituskohteet suljetaan kokonaan pois sijoituksista: kansainvälisten normien rikkojat, kiistanalaisten aseiden valmistajat¹, heikoimman ESG-luokituksen yhtiöt, joilla ei parantamissuunnitelmaa, kosmetiikka- ja ei-lääketieteellinen teollisuus, jossa käytetään eläinkokeisiin tai lääketesteihin uhanalaisia eläimiä sekä kaupankäynti CITES-lajeilla². Valtiolainojen osalta suljetaan pois sellaisten valtioiden lainat, jotka eivät täytä kansainvälisiä vaatimuksia rahanpesun ja terrorismin estämiseksi.

Seuraavien poissulkevien tekijöiden liikevaihdon osuus yhtiön kokonaisliikevaihdosta saa olla yhteensä enintään 5%: aikuisviihde, tupakan valmistus, uhkapelitoiminta ja pikaluotot.

Seuraavien poissulkevien tekijöiden liikevaihdon osuus yhtiön kokonaisliikevaihdosta saa olla yhteensä enintään 25%: kivihiilen, ruskohiilen ja turpeen tuotanto ja käyttö energiatuotannossa. Liikevaihtorajan ylittyminen on poissulkeva tekijä.

Hiili-intensiivisillä toimialoilla sijoittaminen on sallittua vain hiilijalanjäljiltään parhaimpiin yhtiöihin. Hiili-intensiivisiksi toimialoiksi määritellään energia (hiili, turve, öljy- ja kaasuyhtiöt), jätehuolto, laivaliikenne, lentoliikenne, maantieliikenne ja perusteollisuus sekä materiaalit.

Sijoitusten likviditeettiä koskevat tarkemmat ohjeet

---

¹ **kiistanalaiset aseet** - (engl. controversial weapons) ns. laittomat aseet; esimerkiksi maamiinat, rypäleaset, köyhdytetyn uraanin käyttö ammuksissa, kemialliset ja biologiset aseet ja joissain tapauksissa ydinaset

² **CITES-sopimus** (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Flora and Fauna), kansainvälinen sopimus, joka suojelee luonnonvaraisia lajeja kansainvälisen kaupan haitallisilta seurauksilta

Vaihtoehtoisissa sijoituksissa pääomat ovat yleensä sitoutuneet pidempään kuin listatulla rahoitusmarkkinoilla, jolloin pääomien vapauttamiseen saattaa mennä jopa useampi vuosi. Vaihtoehtoiset sijoitukset voivat olla epälikvidimmeissä sijoituskohteissa. Vaihtoehtoisista sijoituksista vähintään 50% pitää olla likvidoitavissa alle yhdessä vuodessa. Vaihtoehtoisista sijoituksista maksimissaan 50% voi olla likvidoitavissa yli yhdessä vuodessa, mutta alle kymmenessä vuodessa.

Sijoitustavoitteet vuodelle 2023

Kaupungin kassavaroille odotetaan 3 kk:n Euriboria vastaavaa tuottoa vuoden 2023 aikana.

Lyhytaikainen kassaylijäämä pidetään maksuliiketeileillä tai lyhytaikaisissa korkosijoituksissa. Tarvittaessa käytetään tilin limiittiä tai kuntatodistuksia likviditeetin hallinnassa. Kassavarannon tehtävä on turvata kaupungin maksuvalmius.

Pitkäaikaisia sijoituksia tehdään vuoden 2023 aikana ajallisesti hajauttaen, sijoittamisen toimintatavan päättämisen jälkeen tämän ohjeen allokaation mukaisesti.

Sijoitusten painopistealueita 2023

- Uusien korkosijoitusten valinnassa korostetaan niiden tarkoituksenmukaista rahaksi muutettavuutta, hajautusta sekä luottokelpoisuutta.
- Suoria osakesijoituksia tehdään harkiten, ottaen vallitseva markkinatilanne huomioon. Osakesijoituksia valittaessa huomioidaan monipuolinen hajautus. Osakerahastojen lisäksi suositaan kustannustehokkaita ja likvidejä tuotteita. Tavoitteena on saavuttaa tavoiteltu tuotto mahdollisimman alhaisella riskitasolla.

Ulkopuolisen varainhoitajien käyttö

Sijoitustoiminnassa Rovaniemen kaupunki käyttää ensisijaisesti ulkopuolisia varainhoitajia. Varainhoitajan edellytetään aina noudattavan vahvistettuja varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteita ja tarkempia ohjeita.

Varainhoitajan tulee olla Finanssivalvonnan valvoma toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys tai Eta-alueella toimiva sijoituspalveluyritys, joka on rekisteröinyt toimintansa Suomessa Finanssivalvonnalle.

Sijoituksia tehtäessä tai niitä ulkoistettaessa kaupunki kilpailuttaa eri palveluiden tarjoajia varmistaakseen markkinatilanteen mukaisen palveluiden kustannustason ja palveluntarjoajien sopivuuden. Kilpailutuksessa tulee huomioida kustannustaso, sijoitustoiminnan menestyksenkäs hoitaminen, sijoitustoiminnan perusteista ja tarkemmista ohjeista johdetut vaatimukset, vastuullisuus, palveluntarjoajan oma raportointi, sekä mahdollisuus yhdistää palveluntarjoajan toimittama raportointiaineisto kaupungin käyttämään raportointijärjestelmään.

Mahdollisten ulkopuolisten varainhoitajien menestymistä arvioi ja valvoo kaupunginhallitus, joka päättää varainhoitajan valinnasta tai vaihtamisesta. Varainhoitajan vaihtamista on syytä arvioida, mikäli esimerkiksi jokin seuraavista kriteereistä täyttyy:

- 1) Tuotto on selvästi matalampi kuin vallitsevalla riskitasolla on saavutettu yleisesti pitkällä aikavälillä (riskikorjattu tuotto suhteessa vertailuindeksiin)
- 2) Varainhoitajan toiminta on ristiriidassa varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteiden ja tarkempien ohjeiden kanssa tai varainhoitaja toimii varainhoitosopimusta/ohjeita vastaan
- 3) Varainhoitajan liiketoiminnassa tai henkilöstössä tapahtuu merkittäviä muutoksia, jotka voivat vaikuttaa palvelun/sijoitustoiminnan laatuun tai tavoitteiden saavuttamiseen.
- 4) Varainhoitajien kuluissa tulee selvä kasvu tai kulut ovat korkeita suhteessa muihin omaisuudenhoidon toimijoihin.

Raportointi

Raportointi tulee järjestää järjestelmällä, jolla voidaan raportoida sijoitustoiminnan kuva luotettavasti, ajantasaisesti ja riittävän laajasti. Raportoinnin perusteella kaupunginhallitus voi arvioida toiminnan kehitystä, sijoitusten tuottoja, sekä riskejä.

Sijoitustoiminnan taloudellisesta kehityksestä raportoidaan talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti. Sijoitustoiminnan tuloksellisuutta arvioidaan ensisijaisesti vertailuindeksillä, joka koostuu allokaation mukaan lasketuista korko-, osake- tai muun sijoituksen indeksin osista.

Tuottojen kehityksen vertailukohtana voidaan toissijaisesti pitää suomalaisten eläkevakuutusyhtiöiden tuottoja, mutta vertailussa tulee huomioida näiden kaupunkia monipuolisemmat sijoitusmahdollisuudet esimerkiksi listaamattomiin omaisuusluokkiin.